

**Handläggare**  
Åsa Ahlsved  
Telefon: 08-50836251

**Till**  
Äldrenämnden  
18 februari 2025

## Remiss av motion om införandet av anhörigluncher

Svar på remiss från kommunstyrelsen att utreda möjligheten till införande av anhörigluncher, KS 2024/1169

### Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

### Sammanfattning

I en motion från kommunstyrelsen föreslår Nike Örbrink (KD) möjligheten att utreda införandet av anhörigluncher till självkostnadspris. I motionen beskrivs att ofrivillig ensamhet är en hälsorisk och måltidens roll är viktig för att bryta ensamhet. En gemensam måltid tillsammans med anhörig eller närstående kan bidra till minskad ensamhet och sänka trösklar för anhörigbesök på vård- och omsorgsboende.

Ofrivillig ensamhet påverkar hälsan både psykiskt och fysiskt och kan leda till bland annat depression, hjärt- och kärlsjukdom och demenssjukdom. De lokala förutsättningarna på vård- och omsorgsboendena kan se olika ut och därmed varierande möjligheter för boende att tillsammans med anhöriga och närstående äta en måltid. För ett vård- och omsorgsboende kan det finnas flera frågeställningar som behöver få en lösning innan de kan servera en måltid till anhöriga och närstående.

Förvaltningen ställer sig positiv till att utreda möjligheten till införande av anhörigluncher till självkostnadspris.

### Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om införande av anhörigluncher på vård- och omsorgsboende av Nike Örbrink (KD) I motionen beskrivs att ofrivillig ensamhet är en hälsorisk och ett hot mot folkhälsan. Motionären menar att måltidens roll är viktig för att bryta ofrivillig ensamhet. Genom att mötas och äta tillsammans med familjemedlem eller annan närstående kan

måltiden bidra till minskad ensamhet och sänka trösklar för anhörigbesök på vård- och omsorgsboende.

### **Jämställdhetsanalys**

Detta tjänstutlåtande har inte bedömts ha någon påverkan på förhållandet mellan könen.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 12 februari. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 11 februari. Det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet den 13 februari.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Personer över 75 år är den grupp som oftast upplever ofrivillig ensamhet. Studier visar att ensamhet påverkar hälsan negativt såväl fysiskt som psykiskt och kan leda till bland annat depression, hjärt- och kärlsjukdom och demenssjukdom. Boende på vård- och omsorgsboende har andra boende och personal kring sig men kan trots det uppleva ensamhet.

Genom att äta tillsammans kan ensamheten brytas på ett naturligt sätt och ge utrymme för umgänge och samtal. Måltiden skapar gemenskap och har för många äldre varit ett sätt att umgås med sina anhöriga och närstående.

De lokala förutsättningarna på vård- och omsorgsboendena kan ge olika möjligheter för boende att tillsammans med anhöriga och närstående äta en måltid. Det finns flera parametrar att ta hänsyn till som till exempel hur beställning och betalning av måltid ska ske, personalresurser och var måltiden ska serveras. För ett vård- och omsorgsboende kan det finnas flera frågeställningar som behöver få en lösning innan de kan servera en måltid till anhöriga och närstående. Förvaltningen ställer sig positiv till att utreda möjligheten till införande av anhörigluncher till självkostnadspris.

Förvaltningen föreslår att Äldrenämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Karin Bülow  
Äldredirektör  
Äldreförvaltningen

Jonna Hermansson  
Avdelningschef  
Äldreförvaltningen

## **Bilagor**

1. Remiss av motion om införande av anhörigluncher, KS  
2024/1169

## Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Äldredirektör	2025-02-04
Jonna Hermansson, Avdelningschef	2025-02-04